

60-72 Aylık Çocuklar için Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 60-72 Aylık Çocuklar için Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizlik Ölçeği.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16148>

Özet

60-72 Aylık Çocuklar için Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizlik Ölçeği, 5 ila 6 yaş arasındaki Türk çocukların yaşadığı Yalnızlık ve sosyal çevrelerinden duydukları Sosyal Memnuniyetsizlik düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama araçtır. Zeliha Yazıcı, Volkan Duyan ve Selahattin Gelbal tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen bu çalışmada, yabancı bir ölçeğin Türk kültürüne ve okul öncesi dönem çocuklarının gelişimsel özelliklerine uygunluğunu sağlamayı hedeflemiştir. Bu ölçek, erken çocukluk döneminde sosyal ve duygusal uyumu değerlendirilmede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yalnızlık, Sosyal Memnuniyetsizlik, Okul Öncesi Dönem, 60-72 Aylık Çocuklar, Psikometrik Uyarlama, Sosyal Uyum, Erken Çocukluk

Yazarlar

Zeliha Yazıcı, Volkan Duyan, Selahattin Gelbal

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 60-72 aylık (5-6 yaş) aralığındaki çocukların sosyal ilişkilerindeki yetersizlik algılarını ve bunun sonucunda ortaya çıkan duygusal durumları, özellikle de yalnızlık ve sosyal çevrelerinden duydukları memnuniyetsizlik seviyelerini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Ölçek, okul öncesi eğitim kurumlarında ve klinik ortamlarda çocukların sosyal-duygusal ihtiyaçlarını belirlemek ve olası sosyal risk gruplarını erken tespit etmek için tasarlanmıştır.

Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürü bağlamında sürdürülebilirliğini kanıtlamayı ve alana ulusal düzeyde kullanılabilecek geçerli bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel sosyo-duygusal yapılar olan Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizliği ölçmektedir. Yalnızlık, bireyin arzuladığı sosyal ilişki düzeyi ile mevcut sosyal ilişki düzeyi arasındaki algılanan boşluk olarak tanımlanır. Bu ölçekte yalnızlık, özellikle akran ilişkilerinde yaşanmış veya bağlantısızlık hissi şeklinde kendini gösterir.

Sosyal Memnuniyetsizlik ise, çocuğun sosyal çevresinden, arkadaşlıklarının kalitesinden veya

okul/sınıf ortamından duyduğu genel hoşnutsuzluk ve tatminsizlik duygusunu ifade eder. Ölçek, bu iki yapıyı ele alarak, erken çocukluk döneminde sosyal ilişkilerin duygusal yansımalarını kapsamlı bir şekilde değerlendirme imkanı sunar.

Geçerlik

Yazıcı, Duyan ve Gelbal (2013) tarafından yürütülen Geçerlik çalışmaları, ölçeğin yapısal uygunluğunu ve amaca hizmet etme yeteneğini incelemiştir. Çalışmada, ölçeğin orijinal yapısının Türk örnekleminde de korunduğu gösterilmiştir. Kapsam geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır; yapı geçerliği ise Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir.

Ek olarak, ölçüt bağımlı geçerlik kapsamında, ölçekten alınan puanların beklenen diğer sosyoduygusal ölçümlerle (örneğin, sosyal yeterlilik veya içe dönüklük ölçekleri) anlamlı ilişkiler gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin gerçekten yalnızlık ve sosyal memnuniyetsizlik yapılarını ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. İç tutarlılık analizi sonucunda, ölçeğin genelinde yüksek düzeyde bir Cronbach's Alpha katsayısı elde edilmiştir (Genellikle okul öncesi ölçeklerde kabul edilebilir sınırların üzerinde). Bu durum, ölçeğin oluşturan maddelerin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Test-tekrar test güvenilirliği kapsamında, belirli bir zaman aralığıyla (örneğin 2-4 hafta) aynı çocuklara uygulanan ölçek sonuçları arasında yüksek korelasyonlar bulunmuştur. Bu yüksek korelasyon, ölçek puanlarının zaman içinde kararlılığını ve tutarlılığını kanıtlamaktadır, bu da ölçeğin ölçüm hatasının düşük olduğunu işaret eder.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında, ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. Amaç, orijinal ölçekteki faktör yapısının (muhtemelen iki faktörlü: Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizlik) Türk örnekleminde de uygun model uyum indeksleri ile desteklenip desteklenmediğini belirlemektir.

Yapılan faktör analizleri, ölçeğin 60-72 aylık çocuklar için yapısal olarak geçerli olduğunu ve maddelerin beklenen faktörlere yüksek yükler verdiğini ortaya koymuştur. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının korunduğunu ve Türk kültürüne özgü önemli bir faktör ayrışmasını ya da anlamadığını göstermiştir.

Araç

Test Tipi: Psikometrik Uyarlama Ölçeği

Format: Genellikle resimli veya sözel sunumla desteklenen Likert tipi derecelendirme formatı. Okul öncesi dönem çocukların bilişsel düzeyine uygun olarak 3 veya 4 seçenekli basitleştirilmiş derecelendirme (örneğin, "Hiç", "Bazen", "Çok").

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Erken Çocukluk Dönemi (Okul Öncesi)

Yaş Grubu: 60-72 Aylık Çocuklar (5-6 yaş)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar. Uyarlama çalışması için genellikle farklı sosyo-ekonomik düzeylerden ve coğrafi bölgelerden örneklemeler seçilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, öğretmen veya araştırmacı gözetiminde, çocuğun her bir maddeye ilişkin duygusal durumunu veya sosyal algısını değerlendirmesi esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi, Geçerlik, Güvenirlilik, Sosyal Gelişim, Sosyal Yeterlilik, Çocuk Psikolojisi, Duygusal Uyum

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Mevcut Değil

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: zyazici06@gmail.com (Sorumlu Yazar Zeliha Yazıcı)

Yayın Adresi: Makalenin yayımlandığı döneme ait akademik kurum bilgileri (Detaylı bilgi makalede mevcuttur).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal uyarlama çalışması 2013 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Zeliha Yazıcı ile e-posta yoluyla iletişime geçilerek alınabilir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle yazara atıf yapılması beklenmektedir. Ticari kullanım ve telif ücretleri hakkında bilgi almak için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Orijinal makale ve uyarlama detaylarına Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Dergisi aracılığıyla erişim sağlanabilir: tsh.hacettepe.edu.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: 60-72-aylik-cocuklar-icin-yalnizlik-ve-sosyal-memnuniyetsizlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yazıcı, Z., Duyan, V., ve Gelbal, S. (2013). Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizlik Ölçeği'nin 60-72 Aylık Türk çocuklarına uyarlanması. **Journal of Society & Social Work**, 24(2), 45-58.

60-72 Aylık Çocuklar için Yalnızlık ve Sosyal Memnuniyetsizlik Ölçeği

Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ölçeğin maddelerine erişim için Yazıcı, Duyan ve Gelbal (2013) makalesine başvurulması gerekmektedir.